

Evropski pokret
Srbija

RADNA GRUPA: Pravosuđe, slobode i bezbednost

U Sremskim Karlovcima je 28. Maja 2009. Godine održano treće zasedanje Radne grupe Pravosuđe, slobode i bezbednost, Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji. Tema ovog zasedanja bila je **Civilno-vojna saradnja u vanrednim situacijama**.

Promena koncepta bezbednosti usled izmenjene prirode izazova, rizika i pretnji, koja od pretežno vojnog sve više ima nevojni karakter, dovela je do toga da se svaremeni sistemi bezbednosti konstituišu tako da budu spremni za efikasan odgovor na pre svega elementarne nepogode, prirodne katastrofe, nesreće i accidente. U Srbiji je sistem civilne zaštite funkcionisao u zakonodavnom okviru i prema konceptu koji je oblikovan pre više decenija. Ove godine, dogovorom koji je postignut između Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva odbrane, uobličava se novi zakonodavni i institucionalni okvir za sistem upravljanja i reagovanja u vanrednim situacijama.

Na temu „Prelazak na novi sistem upravljanja i reagovanja u vanrednim situacijama u Srbiji“ govorio je gospodin **Predrag Marić, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova**. U okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, 2006. godine formirana je posebna organizaciona celina : *Sektor za zaštitu i spasavanje* koji je direktno odgovoran ministru. U okviru Sektora postoji: Uprava za preventivu, Uprava za vatrogasno-spasilačke jedinice i Glavni trening centar. Na osnovu urađene analize organizacije službi za zaštitu i spasavanje, koja je pokazala da u 26 evropskih država ova Služba funkcioniše kao nezavisna u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, doneta je odluka da se postojeći Sektor za zaštitu i spasavanje reorganizuje u Sektor za vanredne situacije. Sektor za vanredne situacije dobija još dve nove uprave - Upravu za upravljanje u kriznim situacijama i Upravu za civilnu zaštitu. Takođe će biti nosilac i koordinator aktivnosti u oblasti vanrednih situacija u Republici Srbiji čime se stvara integrisani sistem zaštite i spasavanja. Glavni zadaci Sektora za vanredne situacije su prevencija, spasilačke aktivnosti, upravljanje zaštitom u vanrednim situacijama, koordinacija između republičke i lokalne uprave i drugih organizacija, sprovođenje mera na otklanjanju posledica vanrednih situacija, pripremanje građana za vanredne situacije, opremanje i obučavanje operativnih jedinica, nadzor, informisanje o događajima i međunarodna saradnja.

U ime Ministarstva odbrane, koje je do sada bilo nosilac aktivnosti civilne zaštite, upravljanja i reagovanja na vanredne situacije, govorio je gospodin **Zoran Jeftić, državni sekretar**. On je govorio o ulozi vojske u vanrednim situacijama, civilno-vojnim odnosima i potencijalu Vojske Srbije za angažovanje u mirovnim misijama koje imaju civilno-vojni karakter.

Moderator Radne grupe bila je Nataša Dragojlović, interni ekspert i član Izvršnog odbora Evropskog pokreta u Srbiji.

PREPORUKE

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

- **Potrebno je što hitnije usvajanje zakona o vanrednim situacijama**, čija je svrha stvaranje pravne osnove za uvođenje novog sistema zaštite u vanrednim situacijama. Ovim zakonom u Republici Srbiji će biti uspostavljen jedinstven sistem za organizovan odgovor u vanrednim situacijama.
- **Potrebno je paralelno sa usvajanjem zakonske regulative pristupiti izradi Nacionalne strategije za zaštitu u vanrednim situacijama** čiji je cilj stvaranje uslova za brzo reagovanje i spasavanje lica i imovine. Isto tako njen cilj je i izrada planova delovanja u vanrednim situacijama, mera koje se sprovode tokom i posle vanrednih situacija i angažovanje građana na planu zaštite.
- U skladu sa novim zakonskim rešenjima za ovu oblast, neophodna je **izmena postojećih zakona o odbrani i vojsci**, kao i unošenje izmena u Strategiju nacionalne bezbednosti, kada se ona nađe u parlamentarnoj proceduri, kao i svih drugih zakona po sektorima, čije su izmene potrebne da bi novouspostavljeni sistem reagovanja u vanrednim situacijama zaživeo.
- Sektor za zaštitu i spasavanje učestvuje i u aktivnostima međunarodnih institucija i organizacija.¹ Srbija na polju vanrednih situacija ima potpisane brojne međunarodne sporazume. **Radna grupa pruža snažnu podršku regionalnoj i međunarodnoj saradnji Srbije** u ovoj oblasti i pozdravlja činjenicu da smo konačno postali članica DPPI, regionalne inicijative koja funkcioniše pod okriljem Regionalnog saveta za saradnju i čiji je glavni cilj saradnja država Zapadnog Balkana i prevenciji i reagovanju na prirodne katastrofe.
- Očekuje se **formiranje operativnog centra za dojavu svih vanrednih događaja (112)**, čiji je cilj lakša komunikacija sa organima za delovanje u svim situacijama. Radna grupa apeluje na oba ministarstva da učine dodatne napore da se najšira javnost redovno obaveštava o svim aktivnostima koje se tiču formiranja novog sistema, jer je činjenica da se o ovim pitanjima u sistemu kakav je do sada postojao vrlo malo pažnje posvećivalo komunikaciji sa javnošću.
- Za efikasno funkcionisanje sistema za upravljanje vanrednim situacijama, neophodna je ne samo saradnja i komunikacija između ministarstava i službi Vlade, već se mora povećati **nivo saradnje sa NVO i lokalnom samoupravom**. Komunikacija i informisanje, jednako su važni kako u fazi pripreme zakona i podzakonskih akata koji regulišu ovu oblast, tako i u fazi implementacije usvojenih propisa. Ministarstvo unutrašnjih poslova u fazi javne rasprave o nacrtu zakona treba da identifikuje potencijalne partnere i obezbedi ekspertsku podršku u procesu edukacije lokalne

¹ Misije i organizacije u kojima učestvuje Sektor za zaštitu i spasavanje su: EUR-OPA Saveta Evrope, Inicijativa za prevenciju i spremnost za vanredne situacije (DPPI) Saveta za regionalnu saradnju za region jugoistočne Evrope, Međunarodna strategija za smanjenje posledica vanredne situacije Ujedinjenih nacija (UNISDR), Program razvoja pri Ujedinjenim nacijama (UNDP), UN biro za humanitarne poslove (UN-OCHA), Civilno vojno planiranje u vanrednim situacijama (CMEP), Partnerstvo za mir PfP, Balkanska vatrogasna sportska federacija (BFSF), USAID, OSCE, ICDO i dr.

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

samouprave i građana Srbije o novom institucionalnom mehanizmu kojim se uspostavlja novi sistem upravljanja i reagovanja u vanrednim situacijama.

- Usvajanje nove zakonske regulative povod je za pokretanje šire kampanje, koja treba da bude usmerena na **podizanje nivoa svesti kod građana o značaju i ozbiljnosti vanrednih situacija** ali i o njihovoj ličnoj ulozi i saradnji sa državnim organima u ovakvim situacijama.
- Novi sistem upravljanja i reagovanja na vanredne situacije treba da dostigne nivo efikasnosti koji postoji u evropskim državama. U tom smislu, potrebno je **izvršiti grupisanje sektorskih projekata** vezanih za ovu oblast i sa njima aplicirati na IPA fondove u kojima postoje značajna sredstva za ovu namenu. Pri tom je još jednom važno naglasiti značaj saradnje između ministarstava, naučnih institucija, instituta i NVO, kao i uloge medija u ovom značajnom procesu.
- Radna grupa je razmatrala i spremnost Srbije da odgovori na izazove nove epidemije meksičkog gripa. Konstatovano je da su resursi u smislu držanja pod kontrolom epidemije vrlo ograničeni i da je interresorna saradnja na neodgovarajućem nivou. Kod nas se samo epidemiolozi bave ovom problematikom, a neophodno je da se sve strukture civilne zaštite uključe u ovu oblast. Zbog klimatskih promena, biće sve više i više novih tipova virusa, što će biti najveća pretnja u narednim godinama. Svetska zdravstvena organizacija je uvela stepenovanje opasnosti, tako da se sada tačno zna na kom nivou je epidemija i da li se drži pod kontrolom. Srbija nema te kapacitete ali je stvaranje novog institucionalnog i zakonskog okvira za reagovanje u vanrednim situacijama **prilika da se postojeće manjkavosti isprave i sistem uobliči tako da odgovara standardama koji postoje u EU, kao i potrebama sopstvenih građana.**
- Radna grupa je razmatrala **pitanje finansiranja sistema za zaštitu i spasavanje** u vanrednim situacijama i konstatovala da Srbija od ukupnog vojnog budžeta na civilnu zaštitu izdvaja 0,08 %. Sa izmenama u nadležnostima treba preispitati postojeći i uspostaviti novi okvir i osnovu za finansiranje nadležnosti iz ove oblasti koje prelaze iz resora odbrane u resor unutrašnjih poslova. Zaključak Radne grupe je bio da nebriga države i neadekvatan tretman sistema, koji treba pre svega da prevenira nastanak vanrednih situacija i katastrofa, ne samo ugrožava elementarnu bezbednost građana, već dugoročno posmatrano proizvodi rizik za nastanak štete koja je uvek desetostruko veća od ulaganja u prevenciju.
- Radna grupa je podržala napore koji su učinjeni **da se Vojska Srbije i pripadnici VMA što više angažuju u mirovnim misijama** i konstatovala da je naše učeće u ovom značajnom spoljnopoličkom poslu nedovoljno, s obzirom na intenzitet i obim aktivnosti drugih zemalja čiji su kapaciteti daleko ispod kapaciteta Srbije i njene vojske, policije i civilne administracije.

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW